

Na temelju odredbe članka 19. stavak 2. Zakona o zaštiti na radu (NN 71/14, 118/14, 154/14, 94/18, 96/18), te članka 48. Statuta POMORSKE ŠKOLE, Split, Školski odbor POMORSKE ŠKOLE, Split, na 1. sjednici održanoj dana 03.05.2021. godine donosi

PRAVILNIK O ZAŠTITI NA RADU

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Pravilnikom o zaštiti na radu (u nastavku: Pravilnik) uređuje se organizacija provedbe zaštite na radu te prava, obveze i odgovornosti ovlaštenika i radnika u POMORSKOJ ŠKOLI, Split, u svojstvu poslodavca, (u daljnjem tekstu: Poslodavac), a sve sa svrhom sustavnog unaprjeđivanja sigurnosti i zaštite zdravlja radnika i osoba na radu, sprečavanja ozljeda na radu, profesionalnih bolesti i drugih bolesti u svezi s radom.

Članak 2.

Poslodavac sustavnim organiziranim djelovanjem uređuje organizaciju rada i izvođenje radnih postupaka, pa se ovim Pravilnikom polazi od te i takve organizacije, kako bi se kroz primjenu osnovnih, posebnih i priznatih pravila zaštite na radu u skladu sa općim načelima prevencije, postigla najveća svrha zaštite na radu u skladu sa Zakonom o zaštiti na radu (u nastavku Zakon) i drugim propisima.

Članak 3.

Poslodavac je dužan stanje zaposlenika posebno štititi odlukama o rasporedu rada, radnog vremena, odmora i dopusta te u ostvarivanju drugih prava u granicama primjerenima njihovoj životnoj dobi.

Članak 4.

Poslodavac je dužan primjenjivati osnovna, posebna i priznata pravila zaštite na radu od uvođenja zaposlenika u posao do prestanka radnog odnosa.

U svrhu unaprjeđivanja sigurnosti i zaštite zdravlja radnika Poslodavac je obavezan poboljšavati razinu zaštite na radu i usklađivati radne postupke s promjenama i napretkom u području tehnike, zdravstvene zaštite, ergonomije i drugih znanstvenih i stručnih područja, te ih organizirati tako da smanji izloženost radnika opasnostima, štetnostima i naporima propisanim u procjeni rizika, a osobito izloženost jednoličnom radu, radu s nametnutim ritmom, radu po učinku u određenom vremenu (normirani rad), radi sprečavanja ozljeda na radu, profesionalnih bolesti i bolesti u vezi s radom.

Članak 5.

Ovaj Pravilnik o zaštiti na radu ne utječe na primjenu povoljnije zaštite na radu za radnika, ako je ta povoljnija zaštita propisana zakonom ili drugim propisom.

II. ORGANIZIRANJE I PROVEDBA ZAŠTITE NA RADU

Članak 6.

Poslodavac je obavezan organizirati i provoditi zaštitu na radu, vodeći pri tome računa o prevenciji rizika te obavještanju, osposobljavanju, organizaciji i sredstvima rada.

Poslodavac je obavezan provoditi prevenciju u svim radnim postupcima, u organizaciji rada i upravljanju radnim postupcima, pri čemu mora osigurati radnicima najveću moguću razinu zaštite na radu.

Poslodavac je u organizaciji radnog procesa i povjeravanju poslova radniku obavezan voditi računa o sposobnostima radnika koje mogu utjecati na zaštitu na radu.

Poslodavac može ovlastiti i drugog zaposlenika da bude ovlaštenik za zaštitu na radu, na način da se ovlasti za provođenje zaštite na radu prenesu na ovlaštenika u pisanom obliku.

Odluka o davanju ovlasti zaposleniku ima elemente ugovora o radu.

Poslodavac određuje radno vrijeme ovlašteniku koje će raditi (dnevno, tjedno ili mjesečno) na poslovima zaštite na radu.

Članak 7.

Poslodavac:

1. u cilju unaprjeđenja zaštite zdravlja i sigurnosti na radu procjenjuje opasnosti, štetnosti, napore za život i zdravlje radnika radi njihovog sprečavanja ili smanjenja, te izrađuje ili posjeduje procjenu rizika
2. donosi opće akte, planove i programe mjera zaštite na radu, pisane upute, odluke i druge akte iz ove oblasti;
3. osniva pomoćna radna tijela;
4. osigurava potrebne uvjete za rad inspektora, drugih ovlaštenih i osposobljenih fizičkih i pravnih osoba za zaštitu na radu u svim prostorima Poslodavca;
5. omogućuje osposobljavanje iz područja zaštite na radu te osposobljavanje radnika za rad na siguran način;
6. po potrebi daje odgovarajuće obavijesti i pisane upute radnicima s obzirom na opasnosti, štetnosti i napore po sigurnost i zdravlje u svezi s djelatnošću Poslodavca;
7. postavlja znakove sigurnosti i znakove općih obavijesti sukladno odgovarajućim propisima;
8. osigurava potrebnu zaštitu posebno osjetljivih skupina radnika
9. omogućuje redovito održavanje objekata namijenjenih za rad u stanju koje ne ugrožava sigurnost i zdravlje radnika, te provodi ispitivanja pojedinih vrsta instalacija;
10. osigurava odgovarajuća osobnu zaštitnu opremu;

11. ispituje, putem za to ovlaštenih osoba, ustanova i trgovačkih društava, radni okoliš i radnu opremu te obavlja redovite preglede svih sredstava za rad i osobne zaštitne opreme;
12. poduzima sve mjere da do požara ne dođe, odnosno svodi opasnost na najmanju moguću mjeru;
13. vodi brigu da se osposobe svi radnici za preventivno gašenje požara;
14. organizira i osigurava evakuaciju i spašavanje za slučaj izvanrednog događaja koji može ugroziti sigurnost i zdravlje zaposlenih i drugih osoba koje borave u prostorima Poslodavca;
15. provodi vježbe spašavanja i evakuacije najmanje jedanput u 2 godine;
16. organizira i osigurava pružanje prve pomoći i medicinske pomoći;
17. provodi zaštitu nepušača, te zabranu uzimanja alkohola i drugih sredstava ovisnosti;
18. vodi evidencije iz područja zaštite na radu;
19. surađuje s inspektorom rada i specijalistom medicine rada, s povjerenikom radnika za zaštitu na radu, ukoliko je izabran, radničkim vijećem i sindikatom;
20. provodi i druge poslove zaštite na radu u skladu s propisima;
21. prenosi ovlasti za obavljanje poslova zaštite na ovlaštenika i stručnjaka zaštite na radu (ovlašteno trgovačko društvo) u skladu s Pravilnikom i Zakonom.

Članak 8.

Ovlaštenik zaštite na radu mora proći osposobljavanje za obavljanje poslova zaštite na radu po posebnom programu osposobljavanja ovlaštenika i autonomnim aktima Poslodavca.

Članak 9.

Poslodavac ovlašćuje ovlaštenika za zaštitu na radu osobito za to da:

- 1) radniku koji nije osposobljen za rad na siguran način ne dopusti rad bez nadzora osposobljenog radnika
- 2) radniku za kojeg nije na propisani način utvrđeno da ispunjava tražene uvjete, ne dopusti obavljanje poslova s posebnim uvjetima rada, odnosno da radniku koji više ne ispunjava tražene uvjete zabrani da nastavi obavljati poslove s posebnim uvjetima rada
- 3) posebno osjetljivim skupinama radnika ne dozvoli da obavljaju poslove koji bi mogli na njih štetno utjecati.
- 4) isključi iz uporabe radnu opremu koja nije ispravna, odnosno sigurna, kao i osobnu zaštitnu opremu na kojoj nastanu promjene zbog kojih postoje rizici za sigurnost i zdravlje radnika
- 5) u suradnji sa stručnjakom za zaštitu na radu osigurava evidentiranje svake nezgode i ozljede na radu te svakog slučaja postupanja radnika u skladu s Zakonom
- 6) nadzire da radnici rade u skladu s pravilima zaštite na radu, uputama poslodavca, odnosno proizvođača radne opreme, osobne zaštitne opreme,

opasnih kemikalija i bioloških štetnosti te da koriste propisanu osobnu zaštitnu opremu

7) radniku zabrani rad ako ga obavlja suprotno podstavku 6. ovoga članka

8) osigura potreban broj radnika osposobljenih za evakuaciju i spašavanje, za pružanje prve pomoći te da im stavi na raspolaganje svu potrebnu opremu

9) osigura da se u vrijeme rada ne piju alkoholna pića te da se ne uzimaju druga sredstva ovisnosti, odnosno da zabrani rad radnicima koji su na radu pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti i da ih udalji s mjesta rada.

Članak 10.

Poslodavac je obvezan ovlašteniku osigurati uvjete za rad te ga ne smije staviti u nepovoljniji položaj zbog poduzimanja aktivnosti u skladu s pravilima zaštite na radu te postupanja po pravilima struke i danim ovlaštenjima poslodavca.

Pod uvjetima za rad podrazumijevaju se samostalnost ovlaštenika u donošenju i provođenju odluka te samostalnost u raspolaganju sredstvima koja mu je obvezan osigurati poslodavac.

Članak 11.

Poslodavac je obvezan imati procjenu rizika izrađenu u pisanom ili elektroničkom obliku, koja odgovara postojećim rizicima na radu i u vezi s radom i koja je dostupna radniku na mjestu rada.

Poslodavac je obvezan na temelju procjene rizika primjenjivati pravila zaštite na radu, preventivne mjere, organizirati i provoditi radne i proizvodne postupke, odnosno metode te poduzimati druge aktivnosti za sprečavanje i smanjenje izloženosti radnika utvrđenim rizicima, kako bi otklonio ili sveo na najmanju moguću mjeru vjerojatnost nastanka ozljede na radu, oboljenja od profesionalne bolesti ili bolesti u vezi s radom te kako bi na svim stupnjevima organizacije rada i upravljanja osigurao bolju razinu zaštite na radu.

Poslodavac je obvezan radnike i njihove predstavnike uključiti u postupak procjene rizika na način propisan Zakonom.

Članak 12.

Troškove provođenja zaštite na radu snosi poslodavac, odnosno njezino provođenje ne smije teretiti radnika.

Članak 13.

Poslodavac je konstituirao odbor za zaštitu na radu kao savjetodavno tijelo za unapređivanje zaštite na radu.

Odbor čine ravnatelj ili njegov ovlaštenik, stručnjak zaštite na radu, povjerenik radnika za zaštitu na radu i specijalist medicine rada.

Predsjednik odbora je ravnatelj.

Odbor se sastaje najmanje jedanput u 6 mjeseci i o svojem radu vodi zapisnik.

Članak 14.

Sa svrhom stalnog unapređivanja zaštite na radu, odbor planira i nadzire:

- 1) primjenu pravila zaštite na radu kod poslodavca
- 2) organizaciju obavljanja poslova zaštite na radu
- 3) obavješćivanje i osposobljavanje u vezi sa zaštitom na radu
- 4) prevenciju rizika na radu i u vezi s radom te njezine učinke na zdravlje i sigurnost radnika.

Poslovi odbora mogu se proširiti kolektivnim ugovorom i sporazumom sklopljenim između radničkog vijeća i poslodavca.

III. OSPOSOBLJAVANJE ZA RAD NA SIGURAN NAČIN

Članak 15.

Poslodavac je obvezan, na temelju procjene rizika, osposobiti radnika za rad na siguran način, i to:

- 1) prije početka rada
- 2) kod promjena u radnom postupku
- 3) kod uvođenja nove radne opreme ili njezine promjene
- 4) kod uvođenja nove tehnologije
- 5) kod upućivanja radnika na novi posao, odnosno na novo mjesto rada
- 6) kod utvrđenog oštećenja zdravlja uzrokovanog opasnostima, štetnostima ili naporima na radu.

Poslodavac će osposobljavanje provesti na način da radnika obavijesti o svim činjenicama i okolnostima koje utječu ili bi mogle utjecati na sigurnost i zdravlje radnika (o organizaciji rada, rizicima i načinu izvođenja radnih postupaka i sl.), da radniku objasni i da radnika osposobi za praktičnu primjenu mjera zaštite na radu koje je dužan primjenjivati tijekom rada u skladu s procjenom rizika kojima je izložen na radu i u vezi s radom.

Članak 16.

Poslodavac ne smije dozvoliti samostalno obavljanje poslova radniku koji prethodno nije osposobljen za rad na siguran način.

Radniku koji nije osposobljen za rad na siguran način poslodavac je obvezan osigurati rad pod neposrednim nadzorom radnika osposobljenog za rad na siguran način, ali ne dulje od 60 dana.

Članak 17.

Poslodavac, odnosno njegov ovlaštenik moraju biti osposobljeni i moraju se stručno usavršavati iz područja zaštite na radu, u skladu s procjenom rizika.

Članak 18.

Osposobljavanje radnika za rad na siguran način obavlja se po Programu osposobljavanja radnika za rad na siguran način. Osposobljavanju iz zaštite na radu, dužni su pristupiti svi radnici.

Program osposobljavanja ulazi u sustav pravila zaštite na radu.

Članak 19.

Program osposobljavanja radnika se sastoji od teoretskog osposobljavanja koje se provodi za sve radnike ovisno o poslovima koje će obavljati i praktičnog osposobljavanja na mjestu rada, osim za poslove s malim rizicima prema važećoj procjeni rizika za koje je dovoljno provesti teoretsko osposobljavanje.

Članak 20.

Za osposobljavanje iz oblasti zaštite na radu, Poslodavac je dužan osigurati stručne osobe, prostor, potrebnu dokumentaciju i didaktička sredstva.

Članak 21.

Organizator osposobljavanja utvrđuje način provjere. Ocjena praktične osposobljenosti daje se na radnom mjestu na kojem radnik radi (promatranjem i ocjenom radnih postupaka).

Članak 22.

Zapisnik o osposobljenosti za rad na siguran način provode i potpisuju ovlaštenik koji neposredno rukovodi radom osposobljavanog radnika i stručnjak zaštite na radu zadužen za osposobljavanje radnika. Zapisnike o osposobljenosti za rad na siguran način čuva Poslodavac u evidencijama radnika.

Članak 23.

Poslodavac je obvezan osposobljavanje radnika, ovlaštenika i povjerenika radnika za zaštitu na radu, ukoliko je izabran, provoditi tijekom radnog vremena o svom trošku.

IV.

OBAVJEŠĆIVANJE I SAVJETOVANJE

Članak 24.

Poslodavac je obvezan obavijestiti radnike, povjerenika radnika za zaštitu na radu, ukoliko je izabran, stručnjaka zaštite na radu, ovlaštenu osobu ako je s njom ugovorio obavljanje poslova zaštite na radu i druge osobe o svim rizicima i promjenama koje bi mogle utjecati na sigurnost i zdravlje radnika, a osobito o:

- 1) rizicima vezanim za mjesto rada i narav ili vrstu poslova, o mogućem oštećenju zdravlja te o zaštitnim i preventivnim mjerama i aktivnostima u svakom radnom postupku
- 2) mjerama pružanja prve pomoći, zaštite od požara, zaštite i spašavanja radnika, te o radnicima koji ih provode.

Poslodavac je obvezan pisanim uputama osigurati provedbu radnog postupka u skladu s pravilima zaštite na radu, te je obvezan dati radnicima upute za rad na siguran način.

Poslodavac je obavezan osigurati da pristup mjestima rada na kojima se obavljaju poslovi s posebnim uvjetima rada imaju samo radnici koji su dobili pisane upute za rad na siguran način i osobnu zaštitnu opremu čija obavezna uporaba proizlazi iz procjene rizika.

Poslodavac je obavezan stručnjaku zaštite na radu, ovlašteniku i povjereniku radnika za zaštitu na radu ukoliko je izabran učiniti dostupnom odgovarajuću dokumentaciju, a osobito:

- 1) procjenu rizika i popis mjera koje se provode u svrhu uklanjanja ili smanjenja procijenjenih rizika
- 2) evidencije i isprave, koje je obavezan voditi i čuvati u skladu s odredbama Zakona
- 3) upravne mjere koje je naredio nadležni inspektor.

Poslodavac je obavezan obavijestiti tijelo nadležno za inspekcijski nadzor o ozljedi nastaloj u prostoriji ili na prostoru u kojem poslodavac obavlja rad zbog koje je radniku ili osobi na radu pružena hitna medicinska pomoć i zbog koje je ozlijeđena osoba zadržana na liječenju u stacionarnoj zdravstvenoj ustanovi ili dnevnoj bolnici.

U slučaju svake smrtne ili teške ozljede na radu, poslodavac je obavezan pozvati na očevid na mjestima rada povjerenika radnika za zaštitu na radu ukoliko je izabran.

Poslodavac je obavezan pravodobno dati radniku upute o postupanju u slučaju nastanka neposrednog rizika za život i zdravlje, kojemu je, ili bi mogao biti izložen, kao i o mogućim mjerama koje je u tom slučaju potrebno poduzeti radi sprečavanja ili smanjivanja rizika.

V. POSLOVI S POSEBNIM UVJETIMA RADA

Članak 25.

Odredbama o poslovima s posebnim uvjetima rada utvrđuju se zahtjevi glede dobi, spola, završenog obrazovanja, zdravstvenog stanja, tjelesnog stanja, psihofizičkih sposobnosti kojima moraju udovoljavati radnici za raspored na te poslove.

Članak 26.

Popis poslova s posebnim uvjetima rada dat je u važećoj procjeni rizika POMORSKE ŠKOLE, Split.

VI. POSEBNO OSJETLJIVE SKUPINE RADNIKA

Članak 27.

Posebno osjetljive skupine kojima je poslodavac obavezan osigurati posebnu zaštitu na radu u skladu sa Zakonom su maloljetni radnici, trudne radnice, radnice koje su nedavno rodile, radnice koje doje, radnici oboljeli od profesionalne bolesti te radnici kod kojih je utvrđena smanjena i preostala radna sposobnost ili postoji neposredni rizik od smanjenja radne sposobnosti.

VII. SREDSTVA RADA, OSOBNA ZAŠTITNA OPREMA I MJESTA RADA

Članak 28.

Poslodavac je obavezan osigurati da sredstva rada i osobna zaštitna oprema u uporabi budu u svakom trenutku sigurni, održavani, prilagođeni za rad i u ispravnom stanju, te da se koriste u skladu s pravilima zaštite na radu, tehničkim propisima i uputama proizvođača tako da u vrijeme rada ne ugrožavaju radnike.

Članak 29.

Poslodavac osigurava odgovarajuću osobnu zaštitnu opremu i skrbi o tome da ih zaposlenici kojima je po procjeni rizika propisana upotreba osobne zaštitne opreme koriste ih pri obavljanju poslova, jer bez toga nije u dovoljnoj mjeri ograničena opasnost za sigurnost i zdravlje zaposlenika.

Članak 30.

U smislu prethodnog članka, odgovarajućom osobnom zaštitnom opremom smatra se oprema navedena u važećoj Procjeni rizika.

Članak 31.

Obveza je radnika da osobnu zaštitnu opremu koristi namjenski. Radniku koji osobnu zaštitnu opremu ne koristi namjenski Poslodavac može otkazati ugovor o radu zbog skrivljenog ponašanja.

Članak 32.

Nabavu osobne zaštitne opreme osigurava poslodavac, odnosno po njemu ovlaštena osoba.

Osobna zaštitna oprema mora biti ispitana.

Uputu o korištenju osobne zaštitne opreme radniku daje stručnjak zaštite na radu ili ovlaštenik Poslodavca.

Osobna zaštitna oprema se koristi samo na radnom mjestu.

Članak 33.

Poslodavac smije koristiti nadzorne uređaje kao sredstvo zaštite na radu pod uvjetima propisanim Zakonom.

VIII. TEHNOLOGIJA RADA I RADNI POSTUPCI

Članak 34.

Poslodavac je dužan:

- obavljati ispitivanje u radnim prostorijama u kojima proces rada koji se u njima obavlja utječe na temperaturu, vlažnost i brzinu strujanja zraka, u kojima u procesu rada nastaje buka i vibracija, u kojima se koriste i proizvode opasne tvari i u kojima pri radu nastaju opasna zračenja i u kojima je u radu potrebno osigurati odgovarajuću rasvjetu. Ispitivanja se obavljaju i izvan radnih prostorija;
- obaviti preglede svih strojeva i uređaja i ostalih zaštitne opreme (osobne) kako bi utvrdilo da su na njima primijenjeni propisi zaštite na radu;
- ispitivanja obavljati u zakonski propisanim rokovima;
- obaviti ispitivanje odmah nakon što su nastali uvjeti (razlozi) zbog kojih je ispitivanje obvezno, kao i nakon svake promjene u radnom okolišu koja ima utjecaj na stanje utvrđeno prethodnim provjeravanjem i ispitivanjem;
- obaviti preglede ostale osobne zaštitne opreme kako bi utvrdilo da su na njima primijenjeni propisi zaštite na radu;
- o ispitivanjima sastaviti zapisnik i izdati odgovarajuću ispravu, bez obzira tko je ispitivanje obavio;
- uredno čuvati dokumentaciju koja se odnosi na ispitivanja radnog okoliša, te radne opreme.

Članak 35.

Ispitivanja, u smislu ovoga Pravilnika provode se odmah nakon što su se stekli uvjeti zbog kojih je ispitivanje obvezno, kao i nakon svake promjene u tehnološkom procesu koji utječe na stanje u radnom okolišu. Ispitivanje se obavlja po posebnom propisu ovlaštenog ministra.

Članak 36.

Redovite preglede i ispitivanja prati ovlašten radnik i brine o poslovima, rokovima i osobama koje preglede i ispitivanja obavljaju.

Članak 37.

Poslodavac je obavezan osigurati da radnicima koji u radu koriste opasne kemikalije budu dani podaci o opasnostima ili štetnostima u vezi s njihovim korištenjem, kao i o pravilima, odnosno mjerama zaštite na radu. Kod skladištenja opasnih kemikalija poslodavac je obavezan osigurati primjenu pravila zaštite na radu u skladu sa svojstvima tih kemikalija.

Članak 38.

Poslodavac je obavezan osigurati da su radnici obaviješteni o rizicima kojima su izloženi pri radu s biološkim štetnostima i da su osposobljeni za rad na siguran način.

IX. STRES NA RADU ILI U VEZI S RADOM

Članak 39.

Poslodavac je obvezan provoditi prevenciju stresa na radu ili u vezi s radom koji je uzrokovan osobito čimbenicima kao što su sadržaj rada, organizacija rada, radno okruženje, loša komunikacija i međuljudski odnosi, kako bi sveo na najmanju mjeru potrebu radnika da svladava poteškoće zbog dugotrajnije izloženosti intenzivnom pritisku te otklonio mogućnost da se umanju radna učinkovitost radnika i pogorša njegovo zdravstveno stanje.

Članak 40.

Radnici imaju obvezu postupati u skladu s uputama poslodavca za sprečavanje, uklanjanje ili smanjivanje stresa na radu ili u vezi s radom.

X. PRAVA, OBVEZE I ODGOVORNOSTI RADNIKA

Članak 41.

Radnici su dužni čuvati sredstva rada.

Radnici su dužni urediti radno mjesto prije i poslije rada.

Radnici su dužni pridržavati se propisanih mjera zaštite na radu.

Radnici su dužni obavljati poslove s dužnom pozornošću te pri tome voditi računa o svojoj sigurnosti i zdravlju, kao i sigurnosti i zdravlju drugih osoba na radu.

Radnici su dužni surađivati s poslodavcem, njegovim ovlaštenikom za obavljanje poslova zaštite na radu i povjerenikom za zaštitu na radu ukoliko je izabran, sve dok mu se ne omogući siguran radni okoliš i uvjet rada koji ne predstavljaju opasnost za sigurnost i zdravlje radnika sukladno zahtjevima tijela nadležnih za provedbu i nadzor zaštite na radu.

Članak 42.

Radnik je dužan osposobiti se za rad na siguran način kada ga na osposobljavanje uputi Poslodavac.

Radnik je dužan pristupiti pregledu kod specijaliste medicine rada uvijek kada ga uputi Poslodavac.

Radnik je dužan obavijestiti Poslodavca o zdravstvenim tegobama koje ga ometaju u obavljanju rada i o potrebi da se javi specijalisti medicine rada zbog bolesti ili okolnosti koja ga onemogućava ili ometa u izvršavanju obveza iz ugovora o radu, ili pak time ugrožava život i zdravlje drugih radnika.

Članak 43.

Radnik:

1. dužan je prije početka rada pregledati radno mjesto i o uočenim nedostacima obavijestiti poslodavca ili njegovog ovlaštenika;

2. pravilno upotrebljava radnu opremu, opasne radne tvari i druga sredstva rada, te propisanu osobnu zaštitnu opremu;
3. pravilno upotrebljava i svojevolumno ne isključuje, ne vrši preinake i ne uklanja sigurnosne naprave na uređaju koje koristi;
4. prije napuštanja mjesta rada dužan je sredstva rada ostaviti u takvom stanju da ne ugrožavaju druge radnike i druga sredstva rada;
5. dužan je obavijestiti ovlaštenika Poslodavca, stručnjaka za zaštitu na radu ili povjerenika radnika ukoliko je izabran o svakoj činjenici za koju opravdano smatra da predstavlja neposrednu opasnost za sigurnost i zdravlje, kao i o nepostojanju ili nedostatku uputa za tu situaciju;
6. posao obavlja sukladno pravilima struke te propisanim uputama;
7. prije napuštanja mjesta rada ostavi sredstva rada u takvom stanju da ne ugrožavaju druge radnike i sredstva rada;
8. ima pravo odbiti rad ako mu neposredno prijete opasnost za život i zdravlje zbog neprimjenjenih pravila zaštite na radu, sve dok Poslodavac ne poduzme korektivne mjere te zbog takvog postupanja ne smije trpjeti štetne posljedice
9. koji u slučaju ozbiljne, neposredne i neizbježne opasnosti, napusti svoje radno mjesto i opasno područje, ne smije biti doveden u nepovoljniji položaj zbog svog postupka i mora biti zaštićen od bilo kakvih štetnih i neopravdanih posljedica;
10. ima pravo zahtijevati da se nedostaci iz zaštite na radu na mjestu rada što prije uklone.

Članak 44.

Radnik se mora pridržavati sljedećega:

1. odmah prijaviti svaku ozljedu ravnatelju ili ovlašteniku za zaštitu na radu;
2. ne smije obavljati rad pod utjecajem alkohola;
3. u radne prostore ne smije donositi alkohol i druga sredstva ovisnosti;
4. odmah nakon obavijesti o udaljenju s mjesta rada mora prekinuti rad na radnom mjestu;
5. dužan je poštovati odredbe o zaštiti nepušača;
6. mora prekinuti rad i udaljiti se s mjesta rada gdje je utvrđeno da prijete opasnost za zdravlje i život;
7. obvezan je pristupiti teoretskoj i praktičnoj obuci iz zaštite na radu u danim rokovima;
8. obvezan je pristupiti provjeri o stečenom znanju iz zaštite na radu; pružanja prve pomoći i osposobljenosti za rad i pomoć u slučaju evakuacije;
9. mora se pridržavati svih pravila zaštite na radu na poslovima i zadaćama koje obavlja.

Članak 45.

Radnik je dužan upozoriti ovlaštenika Poslodavca na manjkavosti zaštite na radu.

Radnik može zahtijevati intervenciju inspektora rada ili drugog nadležnog tijela, a može zahtijevati i zaštitu od suda ako ne uspije u svom zahtjevu prema Poslodavcu.

Članak 46.

Zahtjev za zaštitu svojih prava radnik podnosi u pisanom ili usmenom obliku ravnatelju, ovlašteniku poslodavca ili povjereniku radnika ukoliko je izabran.

Poslodavac je dužan u pisanom obliku odgovoriti kada je u pitanju primjena pravila i mjera zaštite na radu.

XI.

POVJERENIK RADNIKA ZA ZAŠTITU NA RADU

Članak 47.

Kod poslodavca radnici između sebe mogu birati povjerenika radnika za zaštitu na radu.

Izbor povjerenika radnika za zaštitu na radu kod poslodavca koji zapošljava do uključivo 20 radnika provodi se na skupu radnika, kojega saziva poslodavac u skladu s općim propisom o radu, neposrednim i javnim izjašnjavanjem prisutnih radnika.

Ako je prema propisanim kriterijima kod poslodavca izabrano više povjerenika, oni između sebe biraju svoga koordinatora.

Članak 48.

Povjerenik radnika za zaštitu na radu obvezan je štiti interese radnika na području zaštite na radu, te pratiti primjenu pravila, mjera, postupaka i aktivnosti zaštite na radu.

Članak 49.

Povjerenik radnika za zaštitu na radu ima pravo:

- 1) podnositi poslodavcu prijedloge vezane uz donošenje odluka iz zaštite na radu
- 2) zahtijevati od poslodavca da poduzme odgovarajuće mjere u svrhu smanjenja i otklanjanja rizika
- 3) podnositi pritužbe tijelima nadležnim za zaštitu na radu
- 4) sudjelovati s poslodavcem u planiranju unapređivanja uvjeta rada, uvođenja nove tehnologije, uvođenja novih kemikalija i bioloških štetnosti u radni i proizvodni proces te poticati poslodavca i njegove ovlaštenike na provedbu zaštite na radu
- 5) biti obaviješten o svim promjenama koje utječu ili bi mogle utjecati na zaštitu na radu
- 6) izvršiti uvid i koristiti dokumentaciju poslodavca iz zaštite na radu

- 7) primati primjedbe radnika u vezi s primjenom pravila zaštite na radu te ih prenositi poslodavcu ili njegovom ovlašteniku
- 8) izvijestiti nadležnog inspektora i specijalistu medicine rada o svojim zapažanjima, odnosno zapažanjima radnika
- 9) prisustvovati inspekcijskim pregledima i očitovati se na činjenično stanje koje utvrdi nadležni inspektor
- 10) pozvati nadležnog inspektora, kada ocijeni da su ugroženi sigurnost i zdravlje radnika, a poslodavac propušta ili odbija provoditi potrebnu zaštitu na radu
- 11) osposobljavati se za obavljanje poslova povjerenika radnika za zaštitu na radu
- 12) stalno proširivati i unapređivati znanje, te pratiti i prikupljati obavijesti od važnosti za svoj rad
- 13) staviti prigovor na inspekcijski nalaz
- 14) svojim djelovanjem poticati radnike na provedbu zaštite na radu
- 15) obavješćivati radnike o provedbi zaštite na radu.

Članak 50.

Za obnašanje dužnosti povjerenika radnika za zaštitu na radu povjerenik ima pravo na naknadu plaće za najmanje tri sata tjedno, osim ako se kolektivnim ugovorom to pitanje drugačije ne uredi, a bez mogućnosti ustupanja toga prava drugom povjereniku.

XII. ODRŽAVANJE GRAĐEVINA NAMIJENJENIH ZA RAD

Članak 51.

U odredbama o održavanju građevina namijenjenih za rad uređuju se ova pitanja:

- održavanje građevina namijenjenih za rad u stanju koje ne ugrožava sigurnost i zdravlje radnika;
- ispitivanje pojedinih vrsta instalacija u rokovima utvrđenima tehničkim propisima;
- prestanak rada u građevinama namijenjenima za rad na kojima nastanu promjene zbog kojih postoji opasnost za sigurnost i zdravlje radnika;
- druga bitna pitanja održavanja građevina namijenjenih za rad.

Članak 52.

Način održavanja građevine je redovno održavanje, te sukladno utvrđenim nedostacima, kvarovima.

Članak 53.

Pojedine vrste instalacija ispituju se prema zakonskim rokovima.

Članak 54.

Odgovorna osoba ili zaduženi radnik u građevinama namijenjenima za rad dužan je obustaviti rad u građevini ako nastanu promjene zbog kojih postoji opasnost za sigurnost i zdravlje zaposlenika.

Nakon obustave rada odgovorna osoba dužna je o tome obavijestiti ravnatelja ili ovlaštenika za zaštitu na radu i poduzeti sve mjere da se opasnost ukloni. Pregled otklanjanja opasnosti i saniranog stanja u građevini namijenjenoj za rad obavlja ravnatelj uz pomoć nadležnih stručnjaka, o čemu se sastavlja zapisnik i druga dokumentacija.

Nakon što je opasnost otklonjena, rad se nastavlja idućeg radnog dana na početku radnog vremena.

XIII.

ZAŠTITA NEPUŠAČA, ZABRANA PIJENJA ALKOHOLA I UZIMANJA DRUGIH SREDSTAVA OVISNOSTI

Članak 55.

Poslodavac uređuje mjere zaštite nepušača od djelovanja dima duhanskih i srodnih proizvoda, biljnih proizvoda za pušenje, te para elektroničkih cigareta, na način da je:

- Zabranjeno pušenje na radnim sastancima.
- Zabranjeno pušenje na mjestu rada, a iznimno Poslodavac može pisanim putem dozvoliti pušenje u posebnoj prostoriji, odnosno prostoru na kojima je obavezan postaviti znak dozvoljenog pušenja.

Članak 56.

Radnik u vrijeme rada ne smije biti pod utjecajem alkohola i drugih sredstava ovisnosti, niti ih smije unositi na mjesto rada.

XIV.

ZAŠTITA OD POŽARA I EKSPLOZIJE, NEPOSREDNOG I ZNAČAJNOG RIZIKA, EVAKUACIJA I SPAŠAVANJE, PRUŽANJE PRVE POMOĆI RADNICIMA NA RADU

Članak 57.

Odredbama o organiziranju evakuacije i spašavanja zaposlenika za slučaj iznenadnog događaja, o organiziranju i pružanju prve pomoći i medicinske pomoći, uređuju se pitanja i prava, obveze i odgovornosti subjekata zaštite na radu u evakuaciji, prvoj i medicinskoj pomoći kod Poslodavca

Članak 58.

Posebnom odlukom uređuje se zaštita od požara sukladno odredbama Zakona o zaštiti od požara i Zakonu o vatrogastvu i provedbenim propisima.

Članak 59.

Poslodavac je obvezan organizirati i osigurati evakuaciju i spašavanje za slučaj iznenadnog događaja koji može ugroziti sigurnost i zdravlje (elementarne nepogode, požari, eksplozije, potres i sl.) i odrediti osobe koje će provoditi evakuaciju i spašavanje.

Članak 60.

Pod evakuacijom radnika i drugih osoba podrazumijeva se organizirano napuštanje mjesta rada i radnog okoliša za kojega odgovara Poslodavac, prije nego nastupi opasnost za njegovo zdravlje i život zbog iznenadnog događaja. Pod spašavanjem se razumijeva pružanje pomoći osobama koje se ne mogu same evakuirati, pružanje prve pomoći ozlijeđenim osobama i otklanjanje nastalih opasnosti.

Članak 61.

Osposobljavanje osoba koje će provoditi evakuaciju i spašavanje, obavlja Poslodavac ili za to ovlaštene ustanove i trgovačka društva, shodno naravi tehnološkog procesa, mogućim opasnostima izvan tehnološkog procesa (vremenske nepogode, pojave otrovnih plinova u širem okolišu, odron zemlje, požar, eksplozija, potres i dr.) i lokaciji Poslodavca.

Članak 62.

Poslodavac treba osigurati potrebnu opremu za provođenje evakuacije i spašavanja u skladu sa zakonskim propisima na području zaštite od požara.

Članak 63.

Poslodavac donosi Plan evakuacije i spašavanja za slučaj izvanrednog događaja.

O donesenom Planu evakuacije i spašavanja Poslodavac treba upoznati sve radnike.

Na osnovi Plana evakuacije i spašavanja trebaju se provoditi praktične vježbe evakuacije najmanje jedanput u dvije godine.

Članak 64.

Planom evakuacije i spašavanja utvrđuje se: objekt na kojem mogu nastupiti iznenadni događaji, procjena ugroženosti, način otkrivanja opasnosti, način izvođenja evakuacije i spašavanja, mjesto evakuiranja, oprema, zaposlenici koji će voditi evakuaciju i spašavanje i druga pitanja.

Članak 65.

Poslodavac organizira i osigurava pružanje prve pomoći radnicima za slučaj ozljede na radu ili iznenadne bolesti do njihovog upućivanja na liječenje u zdravstvenoj ustanovi.

Članak 66.

Na svakom radilištu i u radnim prostorijama Poslodavca gdje istodobno radi od 2 do 50 radnika najmanje jedan od njih mora biti osposobljen za pružanje prve pomoći, te još po jedan do svakih sljedećih 50 radnika, u skladu s pravilima zaštite na radu i u pisanom obliku dobiti obavijest da je određen za pružanje prve pomoći.

Osobi određenoj za pružanje prve pomoći Poslodavac stavlja na raspolaganje sredstva i opremu za pružanje prve pomoći.

Poslodavac će osigurati onu vrstu i količinu sanitetskog materijala kojeg propiše nadležni ministar.

XV. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA NA RADU

Članak 67.

Radi osiguranja zdravstvenog nadzora primjerenog rizicima za sigurnost i zdravlje na radu kojima je izložen radnik, poslodavac je obvezan radniku, jednom u pet godina, na njegov zahtjev osigurati zdravstveni pregled.

Ova odredba ne primjenjuje se na radnike kojima je obveza redovitog zdravstvenog pregleda utvrđena propisima zaštite na radu.

Poslodavac je obvezan izabranom specijalisti medicine rada osigurati pristup na mjesto rada.

Poslodavac i njegov ovlaštenik, stručnjak zaštite na radu, radnik i povjerenik radnika za zaštitu na radu, obvezni su izvijestiti specijalistu medicine rada o činjenicama vezanima uz rad, aktivnosti, mjesto rada i radni okoliš, za koje znaju ili pretpostavljaju da mogu nepovoljno utjecati na zdravlje radnika.

XVI. EVIDENCIJE, ISPRAVE, OBAVIJESTI

Članak 68.

Odredbama o ispravama i evidencijama uređuju se pitanja obveze Poslodavca u čuvanju, vođenju i drugim poslovima u svezi s ispravama i evidencijama u oblasti zaštite na radu kod Poslodavca.

Članak 69.

Poslodavac je dužan:

- čuvati tehničku dokumentaciju za objekt ili dio objekta koji se koristi za radne i pomoćne prostorije tako dugo dok ih se koristi.
- čuvati upute o načinu korištenja radne opreme koju koristi.
- čuvati planove uređenja privremenih radilišta dok se tim radilištem koristi;

- čuvati isprave o obavljenim ispitivanjima prema Zakonu;
- čuvati dokaze o ispravnosti instalacija u skladu s posebnom odlukom poslodavca;
- čuvati zapisnike o osposobljenosti radnika za rad na siguran način;
- čuvati uvjerenja o zdravstvenim pregledima radnika koji rade na poslovima s posebnim uvjetima rada;
- čuvati dokumentaciju o opasnim tvarima koje proizvodi, prerađuje ili upotrebljava;
- čuvati dokumentaciju o ozljedama na radu, slučajevima profesionalnih bolesti i poremećajima u tehnološkom procesu koji su izazvali ili su mogli izazvati štetne posljedice za sigurnost i zdravlje zaposlenika;
- čuvati zapisnike o pregledu radne opreme;
- čuvati zapisnike o pregledu radne okoline.

Članak 70.

Dokazima o ispravnosti instalacija koje je Poslodavac dužan čuvati smatraju se zapisnici, kontrolne knjige te odgovarajuće isprave prema provedbenim propisima uz Zakon o zaštiti na radu.

Poslodavac može voditi i interne evidencije: upisnike i sl., kao sastavne dijelove evidencije.

Članak 71.

Brigu o provedbi Pravilnika vodi poslodavac ili ovlaštenik za zaštitu na radu.

Poslodavac ili ovlaštenik dužni su:

- na zahtjev inspektora rada dati obavijesti i podatke koji su mu potrebni u obavljanju nadzora;
- za vrijeme obavljanja nadzora dužan je inspektoru rada omogućiti utvrđivanje činjenica koje su potrebne radi ocjene je li postupljeno po propisima zaštite na radu;
- pomoći inspektoru rada pri utvrđivanju činjenica, dati na uvid isprave i predlagati izvođenje odgovarajućih dokaza;
- dostaviti obavijest inspekciji rada o ozljedi zbog koje je radniku ili osobi na radu pružena hitna medicinska pomoć i zbog koje je ozlijeđena osoba zadržana na liječenju u stacionarnoj zdravstvenoj ustanovi ili dnevnoj bolnici;
- izvijestiti inspekciju rada o slučaju profesionalne bolesti odmah nakon što je utvrdi nadležno tijelo.

Članak 72.

Poslodavac je obvezan na mjestu rada postaviti na vidljivo mjesto:

- 1) sigurnosne znakove
- 2) znakove za evakuaciju i spašavanje
- 3) upute i oznake za rukovanje radnom opremom
- 4) upute i oznake za rad s opasnim kemikalijama, biološkim štetnostima, izvorima zračenja i drugim izvorima opasnosti i štetnosti.

Poslodavac je obvezan osigurati da radniku budu dostupni:

- 1) procjena rizika za mjesto rada i poslove koji se na njemu obavljaju

- 2) upute za rad na siguran način za mjesto rada i poslove koji se na njemu obavljaju
- 3) pisani dokaz o osposobljenosti radnika za rad na siguran način
- 4) zapisnik o ispitivanju radne opreme, instalacija i radnog okoliša.

XVII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 73.

Ustroj zaštite na radu po ovome Pravilniku provodi ravnatelj škole.

Članak 74.

Pravilnik stupa na snagu 8 dana od dana objave na oglasnoj ploči POMORSKE ŠKOLE, Split.

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o zaštiti na radu Klasa: 003-05/14-01/14; Ur.broj: 2181-79-14-07-1, od 18. prosinca 2014. godine.

Predsjednica Školskog odbora:

_____
Marina Čerina, prof.

Pravilnik je objavljen na oglasnoj ploči Škole dana 04.05.2021. g., a stupio je na snagu 12.05.2021.g.

Ravnatelj:

_____
Dragan Pavelin, dipl.ing.